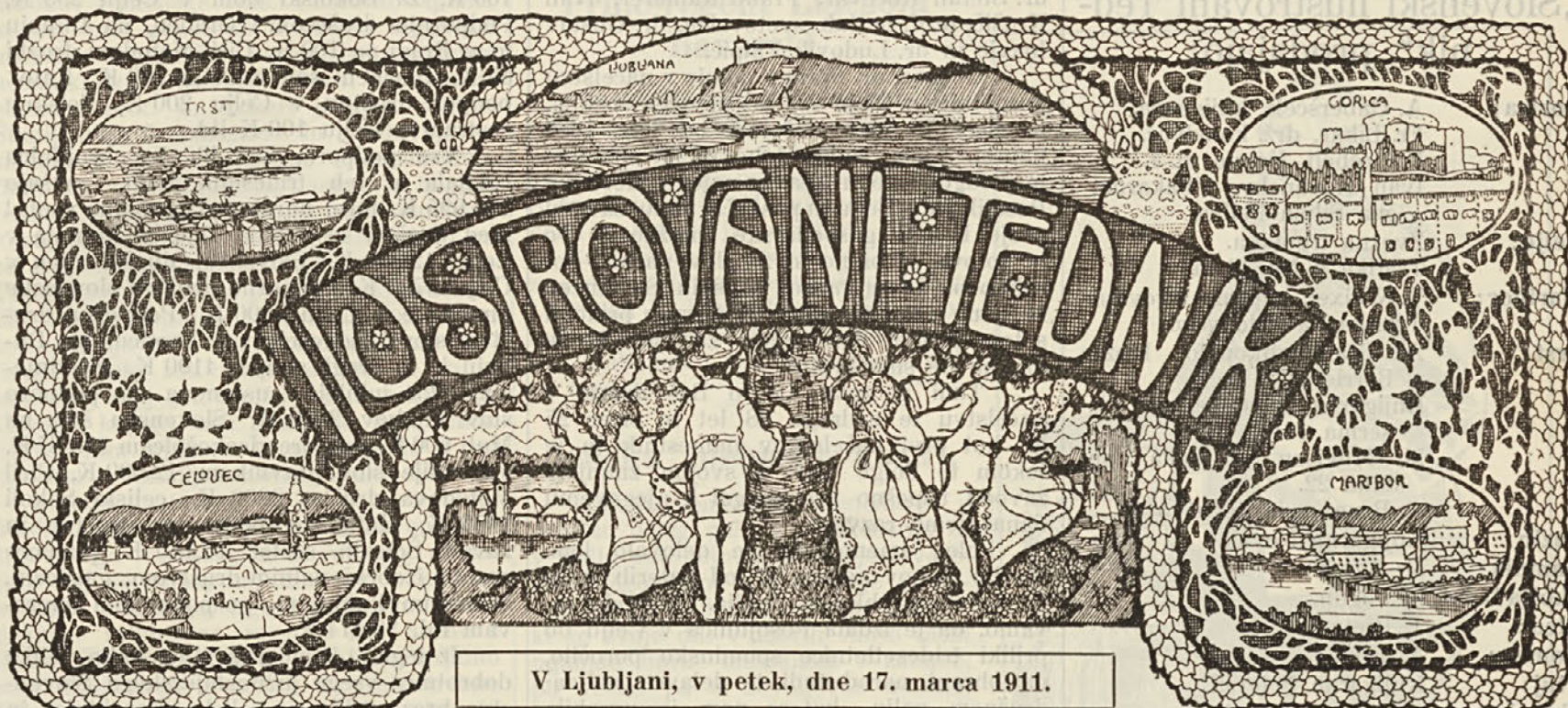

V Ljubljani, v petek, dne 17. marca 1911.

Naročnina za Avstroogersko: 1/4 leta K 1'80 1/2 leta K 3'50 celo leto K 7'— za inozemstvo: " 2'30 " 4'50 " 9'—		Redakcija in administracija: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. Telefon (začasno) 118. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 12 K.		Oglasnina za petitno vrsto enkrat 30 vin.. Pri 10 objavah se dovoli 5% pri 20 — 15%, pri 30 — 25% in pri 40 — 35% popusta.	
Leto I.	Posamezna številka 14 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.		Reklamna vrsta po 1 kroni.	Štev. 4.

Celjski „Narodni dom“.

Tridesetletnica posojilnice v Celju.

Slovenski visokošolci v tujini. Odlikovana slov. kuharica. Ljubezenska tragedija dvorne dame v Rimu.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ prodajajo:

- Gorica:** A. Gabersček, knjigarna.
Fr. Likar, drž. kolodvor.
P. Krebelj, Kapuc. ul. 1.
Ivan Hovansky, tobakarna,
via Silvia Pellico.
- Celje:** Zvezna trgovina.
Trafika v Nar. domu.
- Maribor:** V. Weixel, papirna trgovina.
Trafika na kolodvoru.
- Trst:** A. Grammatikopolo, Piazza
Barriera 7.
Knjigarna Gorenjec, via Ca-
serma 16.
M. Trevisan, via della Fon-
tana 22.
A. Bruna, via del rivo 44.
- Pazin:** Knjigarna Novak.
- Kamnik:** M. Ažman.
- Škofja Loka:** M. Žigon.
- Bled:** J. Pretnar.
- Komen:** A. Komel.
- Ptuj:** Knjigarna Petersič.
- Zidani most:** Trafika na kolodvoru.
- Št. Peter na Krasu:** Trafika na kolodvoru.
- Jesenice:** Trafika na kolodvoru.
- Pragersko:** Trafika na kolodvoru.
- Novo mesto:** Knjigarna Kos.
- Radovljica:** Oton Homan.
- Kranj:** Knjigarna Ilirija.
- Zagorje ob Savi:** Dragotin Korbar.
- Postojna:** Jakob Marinšič.
- Rakek:** A. Domicelj.
- Reka:** Knjigarna Terbojevič.

V Ljubljani se dobi „Slovenski Ilustro-
vani Tednik“ povesod.

Znamenit jubilej.

(Ob tridesetletnici Posojilnice v Celju.)

(Slika na naslovni strani.)

Kakor mogočna trdnjava se dviga v Celju ponosni slovenski „Narodni dom“, središče vsega slovenskega življenja nele v Celju, temveč — lahko rečemo — skoro po celem spodnjem Štajerskem. Živahne veselice, resna predavanja, nočna posvetovanja — vse to se vrši pod gostoljubno streho celjskega „Nar. doma“. Od vsega pa, kar hrani celjski „Narodni dom“ je v prvo vrsto treba postaviti celjsko Posojilnico — kajti vsemu narodnemu kulturnemu in obrambnemu delu temelj in podlaga so dobro urejene gospodarske razmere. Brez denarja — da se tako izrazimo — je vsak napredek v narodnem in kulturnem oziru, če ne naravnost nemogoč, pa vsaj zelo težaven. In ta celjska Posojilnica, ki drži pokonci celo denarno življenje južnoštajerskih Slovencev, ta najmočnejši slovenski denarni zavod na celem južnem Štajerskem, slavi letos svoje trideseto leto. To jo dolga doba za zavod, plodonosna za vse Štajersko Slovenstvo.

Namen ustanoviteljev Posojilnice v Celju je bil: gospodarski napredek slovenskega ljudstva in neodvisnost njegova od tujega kapitala, sredstvo za uresničenje tega namena pa: vestno, točno in vseskozi nepristransko poslovanje. Teh vodilnih načel se je oklenilo njeno prvo načelstvo in so jim ostala zvesta vsa načelstva do današnjega dne. V prvem načelstvu so bili gg. Miha Vošnjak, državni poslanec itd., načelnik, Franc Kapus, trgovec, denarničar, Franc Janež, trgovec, dr. Josip Serbec, odvetnik in vikar J. Žičkar. V prvem nadzorstvu so bili gg.: ces. svetnik

dr. Štefan Kočvar, Franc Kameron, Ivan Krušič, prof. in duh. svetovalec, dr. Gustav Ipavic in dr. Ludovik Filipič.

Gospod dr. Serbec deluje v načelstvu posojilnice v Celju ves čas njenega obstoja, in sicer je njen načelnik od leta 1886 naprej. Tedaj dolgo dobo 25 let spolnuje mož odgovorno in težavno nalogo načelnika Posojilnice v Celju in posveča temu zavodu svoje bogate gospodarske zmožnosti. To je gotovo ogromno in za slov. narod, posebno pa še za razvoj celjskih Slovencev koristno delo, ter si je dr. Serbec pridobil s tem svojim delovanjem zasluge, ki se mu jih ne sme kratiti.

Tudi g. notar Lovro Baš deluje v načelstvu te zadruge 28 let in sicer 25 let kot prvi načelnikov namestnik in je tekom te dolge dobe s svojim znanjem zavodu uspešno pripomagal k njegovemu današnjemu razvoju.

Poleg imenovananih je delovalo lepo število članov načelstva, od katerih krije že marsikoga hladna zemlja. Zato odobravamo, da je izdala Posojilnica v Celju ob priliki tridesetletnice spominsko poročilo, da ohrani narod tudi te delavce na združnem polju, katere nam je ugrabila neizprosna smrt, v hvaležnem spominu.

Suhoparno je morda to poročilo, številke in dejanja govore cele knjige.

Kdo je postavil v Celju „Narodni dom“ z lepimi trgovinami, uradi, krasno gledališko dvorano in restavracijo? Le kdor se

100 K, za Sokolski dom v Celju 250 K, Podpornim društvom v Gradcu, na Dunaju in v Pragi po 100 K, Ciril Metodovi družbi 50 K, Glasbeni šoli v Celju 100 K, Katol. podpor. društvu v Celju 200 K, Šolskim sestram v Celju 100 K itd.

Vse podpore, kar jih je posojilnica izdajala v teh tridesetih letih, znašajo 130.095 K, torej naravnost ogromna vsota! Med društvi so dobili: Dijaška kuhinja v Celju 12.800 K, Slovenski dijaški dom v Celju 5700 K, Podporno društvo slovenske gimnazije v Celju 5600 K, Podporna društva slov. visokošolcev v Gradcu, na Dunaju in v Pragi skupaj 4100 K, Spodnještajerska jubilejna ustanova za podporo slov. dijakov 2600 K, Slovenska šola na Muti 600 K, podpore visokošolcem 29.087 K, štipendije slov. pravnikom 12.000 K, Ciril Metodova družba 2800 K, celjski Sokoli 2050 K, Katoliško podporno društvo in zavod Šolskih sester 10.150 K, podpore raznim izobraževalnim društvom, gasilcem, šolarskim kuhinjam, gospodarskim napravam itd. 33.474 K.

Iz tega je jasno razvidno, kako velika dobrotnica vsega južnoštajerskega Slovenstva brez razlike je celjska Posojilnica in zato sme po pravici pričakovati, da jo podpirajo tudi vsi Slovenci brez razlike. Od Nemcev podpore ne more pričakovati, saj jo oni strupeno sovražijo, ker vedo, kako jim je nevarna. In poleg vsega je celjska Posojilnica v tako dobrih rokah in tako

Slovenski visokošolci v tujini.

spominja celjskih razmer iz prejšnjih časov, ko še ni bilo Narodnega doma, ve, da so bili celjski in drugi Slovenci odvisni od nemških gostilen in trgovin, kjer so bili za njihov denar dostikrat še zasramovani. Danes si narodnega življenja v Celju sploh ne moremo predstavljati brez Narodnega doma in gotovo je, da brez Narodnega doma celjski Slovenci še ne bi bili dosegli današnjega svojega razvoja.

Iz letnega poročila, ki ga je Posojilnica izdala, vidimo, da je imela koncem l. 1910 4082 članov, kojih deleži znašajo 69.924 K. Denarni promet je v tem letu znašal 15.915.271 K 83 vin., t. j. za več nego poltretji milijon več nego l. 1909. Hranilne vloge so koncem l. 1910 znašale 5.772.310 K 39 vin., stanje posojil pa je bilo 4.342.016 K 30 vin. Čisti dobiček znaša 23.358 K 77 vin. in se razdeli tako, da dobe zadružniki 5% dividendo — to je 3.098 K 10 vin. — ostalo pa se deloma pridene posebni rezervi, deloma se izplačajo nagrade uradništvu in razne podpore, tako med društva Dijaški kuhinji v Celju 4000 K, Narodnemu svetu za Štajersko

trden zavod, da se ni bati nikakih neprijetnih presenečenj. Ob jubileju želimo celjski Posojilnici še nadaljnji lepi procvit in razvoj v interesu vsega južnoštajerskega Slovenstva.

Slovenski visokošolci v tujini.

Do pred malo let se je slovenska akademska mladina držala le domačih, avstrijskih vseučilišč. Preko Gradca, Dunaja in Prage je pokukal le malokdo v svet. Danes je temu drugače. Imamo že slovenske visokošolske kolonije v Curihi, Parizu, Monakovem in zadnja leta v staroslavnem Kelmorajnu. Tja, kamor je nekdan naš prednik romal častit sv. tri kralje, tja potuje sedaj slovenski dijak, da se v prestolnici Vestfalske, tej največji kovačnici sveta, navzame modernega trgovskega duha. V Kolinu ob Renu obstoji glasovita visoka šola za trgovino in narodno gospodarstvo. Na tej visoki šoli je bilo diplomovanih že mnogo nemških princev in med svoje slušatelje šteje sinove vseh

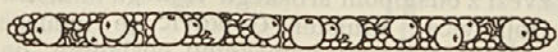
narodov zemeljske oble. Posebno Japonci jo kaj radi posejajo. Kolinska trgovska univerza se ponaša z najboljšimi nemškimi učenjaki kot profesorji. Slavni nacionalni ekonom prof. dr. Eckert je njen rektor. Študij traja 5 semestrov in predavajo se sledeči predmeti: narodno gospodarstvo, finančna veda, trgovska, bančna in borzna tehnika, moderna filologija, rudoznanstvo, kemija, tehnologija, posebno temeljito pa se goji združništvo. Študij je vrlo drag. Tujezemcem je treba plačati vsak semester 250 mark kolegnine. V preteklem zimskem semestru je bilo imatrikulovanih na Kolinski visoki šoli 7 Slovencev, ki so si ustvarili svoj „slovenski akademski klub Gorup“, kojega nam pokazuje naša slika. Slovenskim dijakom, ki razpolagajo s par tisočaki — študij v Kolinu stane 5000 K — bi bilo svetovati, da se posvete temu študiju. Razgledi v bodočnost za slovenskega trgovskega visokošolca so mnogo obetajoči. Saj se nahajamo Slovenci v eri, ko se naša industrija, trgovina, bankovništvo pravkar intenzivno razvija. Ker začne z dnem 24. aprila poletni tečaj opozarjamo slov. dijaštvo na ta zavod. Za vse potrebne informacije naj se interesentje obrnejo na „Sekretariat der Handels-Hochschule Cöln a. Rhein“ ali pa na Slov. akad. Klub „Gorup“ Cöln a. Rhein, Severinstrasse 97.

Odlikovana kuharica Helena Reinwald.

Odlikovana slovenska kuharica.

Da bi bila kuharica odlikovana, se ne zgodi vsak dan, celo pa že ne, da bi bila odlikovana slovenska kuharica. In vendar se je zgodilo. Odlikovana kuharica se imenuje Helena Reinwald in služi že celih 44 let pri Niemetzu v Pliberku na Koroškem. In ker se to tako redkokdaj zgodi, da bi kuharica v eni in isti hiši služila celih 44 let, je cesar Heleni Reinwald podelil zaslužno medaljo. Kuharica Reinwald je zdaj stara 63 let, pa še vedno trdna in zdrava. Koliko sodov bi pač napolnila z juho, ki jo je skuhala, in koliko piščancem, kuram in gossem je vzela že življenje? Kdo bi se upal to preračunati!

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarinah, brivnicah itd. „Slovenski Ilustrovani Tednik“. Če ga nimajo, naj ga naroče!

Princ-regent Luitpold Bavarski.

Te dni je slavil princ-regent Luitpold Bavarski (rojen 12. marca 1821) devetdesetletnico. Kakor vsi principi menda, je tudi on nastopil vojaško kariero; študiral je v Monakovem na univerzi in mnogo je popotoval. Vlado na Bavarskem je prevzel od l. 1870. za svojega slaboumnega nečaka, kralja Ludovika II. Bavarskega. Ker je pa tudi Ludovikov brat in naslednik kralj Oto slaboumen, vlada Luitpold tudi za tega.

Jenska „nebeška koza“.

Dijaki nemškega vseučilišča v Jeni so poleg onih v Heidelbergu in v Halle pač najbolj razposajeni veseljaki. Zgodovina pripoveduje o neverjetnih činih njihovih prednikov, ki so svoje dni v dobrih starih časih uganjali burke meščanom v zabavo, po večini pa si dovoljevali neslane šale, ki jih nikakor niso mogli priljubiti občinstvu. Ker imajo nemški dijaki še danes staro germansko navado, da pijejo za zadnjim vrčkom še vedno enega, so si oni v Jeni že pred mnogimi leti naročili koleselj, s katerim so se vozili po sosednjih vaseh, koder so popivali in se potem peljali nadelani domu. To je bila velika previdnost, ker sicer bi itak ne bili mogli nazaj, saj so še itak med vožnjo mnogi popadali z voza. Svoj koleselj so imenovali „nebeška koza“ in v njo so vprezali staro kljuse. Sedaj pa jim je nekdo po noči izpregel konja in prevrnil voz po hribu, da se je strl. Krivdo zvrta drug na drugega. Nobeden noče biti kriv. Saj pa je tudi mogoče, da so si ga sami strli, a sedaj ne vedo nič o tem. Bodo že zopet zbrali za drugega.

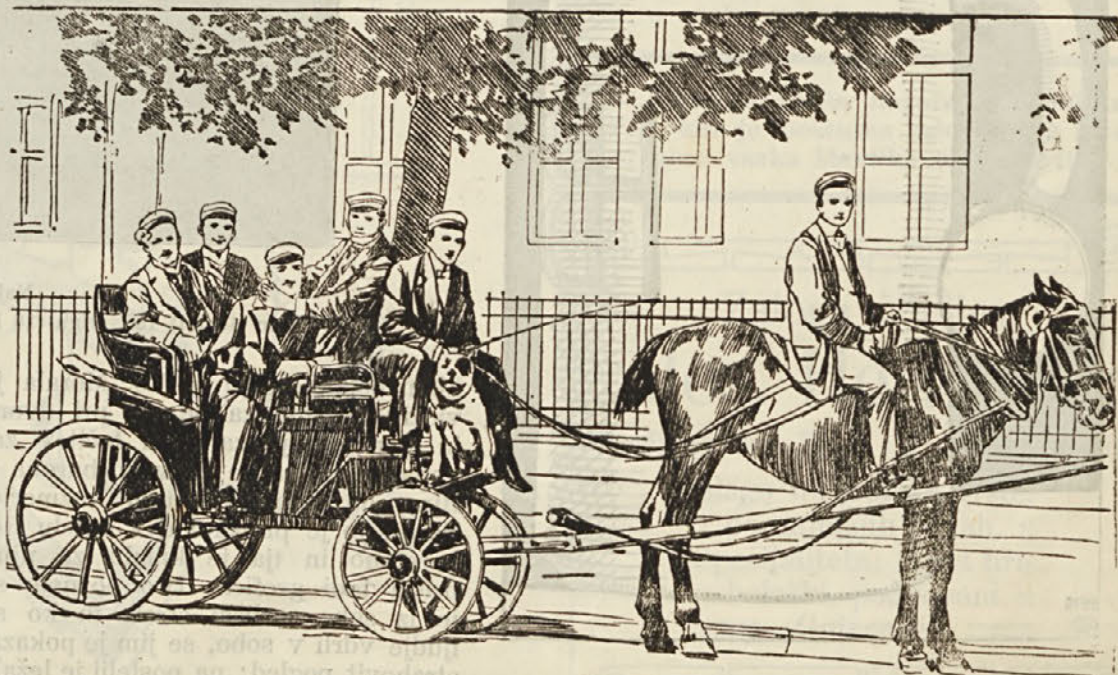
Francoska legija tujcev.

O francoski legiji tujcev v Severni Afriki, ki je sestavljena iz tatov, klativitev, lopovov, sleparjev, aventurnikov, pa tudi iz lahkomiselnih ali ponesrečenih poštenjakov, ki so zabredli iz bog ve kakih razlogov v proslulo legijo, govori sedaj zopet ves svet, ker se je razpravljalo o njej v nemški zbornici! Naša današnja statistika nam poda pregled, kako so se-

Princ-regent Luitpold Bavarski.

stavljene te francoske čete. Razumljivo je, da postanejo Francozi razburjeni, če se jim omeni ta pega, ki se je mora sramovati vse kulturno človeštvo. Nad polovico legionarjev je iz Nemčije, potem pridejo Švicarji in Belgijci, katerim sledijo Francozi, ki jih je pa samo 600 mož v obeh regimentih. Znatno je tudi število Špancev in Italijanov. Avstrijci so tudi precej zastopani, sicer pa tudi ne manjka Holandcev, Angležev, Rusov, Grkov, Turkov itd. Kolikor je znano, utegne biti med legionarji 10—20 Slovencev. Rečem se godi kakor sužnjem in vsak mora biti pripravljen na to, da ga vzame tekom petletne službe pomanjkanje, trpljenje ali pa sovražna krogla.

Jenska „nebeška koza“.

Alzačanov 5440

Drugih Nemcev 1440

Švicarjev 860

Belgijcev 840

(Francoska legija tujcev.)

Avstrijcev in Nizozemcev po 480
Francozov, Špancev, Italijanov ter drugih državljanov po 600

Originalen društven znak.

V Monakovem divja boj za polno „merico“ in nekateri natakari so že bili ostro kaznovani, ker so meni nič tebi nič kar naprej sleparili pri točenju. Cela Bavarska z glavnim mestom Monakovim skače takorekoč veselja radi uspeha, ki ga je doberšen del izvojevala „zveza za zatiranje sleparskega natakanja“, katera je zakrivila že mnogo pravi. Originalni znak nosi ime društva in zraven tega je utisnjena vaga pravice in vislice, na katerih cepeta natakari. Zaveden in odločen član pritrđi v vsaki gostilni svoj društveni znak na vrček in pojmljivo je, da onega pri pipi vedno obide zona, če vidi, da se je „priklatil“ pod njegovo streho hud gost, s katerim se ni šaliti.

Originalen društven znak.

Ljubezenska tragedija dvorne dame v Rimu.

Tragedija, ki se je odigrala nedavno v nekem malem hotelu v Rimu, je zbudila veliko pozornost ne le v celi Italiji, temveč tudi drugod. Vsebina te tragedije je sledeča: Kavalerijski poročnik baron Paterno je v hotelski sobi zabodel grofico Trigono de Sant'Ela, in nato izkušal še sebe ustreliti.

Grofica Julija Trigona, žena bivšega župana v Palermu, je bila dvorna dama laške kraljice Helene. Vzdrževala je ljubezensko razmerje z imenovanim Paternom,

tleh pa je ležal baron; iz desnega senca mu je iz strelne rane tekla kri. Rana ni smrtnonevarna, in najbrže ga bo mogoče rešiti.

Grofica Julija Trigona.

Železnato vino lekarnarja Piccolija je najboljšje izmed vseh železnatih vin, ker ima toliko železa, kolikor ga je po zdravniških poskusih potrebno za odraslega človeka. Druga železnata vina pa večinoma ne vsebujejo več železa kakor navadna vina.

Debeli otroci.

Suhih otrok je na svetu veliko, tako debelih kakor so Rusi: Peter (18 let star), Olga (16 let stara) in Ivan (14 let star) pa ni izlepa kje najti, kajti Peter tehtja 198 kg, Olga 170 kg in Ivan 155 kg. Debeli otroci so doma iz male vasi ob Volgi. Otrok je bilo vseh skupaj osem; pet jih je čisto normalnih in le ti trije, ki jih prinašamo na sliki, so taki čudoviti debeluharji. Seveda kažejo svojo debelost po vsem svetu in si lepo brez dela na ta način služijo denar.

Najdebelejši otroci sveta.

Peter (18 let) 198, Olga (16 let) 170 in Ivan (14 let) 155 kilogramov težak.

ki ni ostalo dolgo skrito. Morala je vložiti prošnjo za odpust pri dvoru in njen mož je zahteval ločitev zakona. Grofica je pozvala barona v Rim, da konča z njim razmerje. Baron jo je pričakoval v hotelu Rebecchino in tja je kmalu za njim prišla tudi grofica. Uro pozneje se je iz sobe zaslišal strel, in ko so ljudje vdrli v sobo, se jim je pokazal strahovit pogled: na postelji je ležala v krvi mrtva grofica, pri postelji na

Nemški poslanik Reichenau.

O nemškem poslaniku v Belgradu se je zadnji čas precej govorilo, ker je v zvezi z odstopom srbskega vojnega ministra Gojkovića. Minister Gojković je namreč očital prejšnjemu nemškemu poslaniku, da je pri nabavi novih topov za Srbijo posredoval na vse mogoče načine v prid tovarni za topove Erhart. Zato je pa zahteval poslanik Reichenau zadoščenja, ki ga pa minister Gojković ni hotel dati

in je raje demisioniral. Preveč možat je bil minister kot da bi dajal zadoščenje za resnično svojo izjavo. Naslednik Gojkovičev

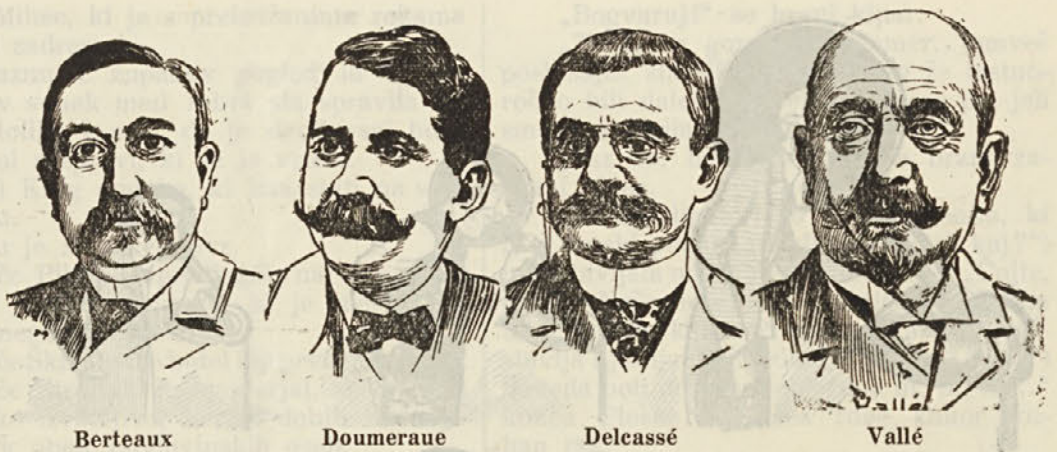
Nemški poslanik Franc pl. Reichenau.

je Stepanovič, Gojkovičev prijatelj; z osebo ministra se torej ni pravzaprav nič izpremenilo.

Novo francosko ministrstvo.

Po demisiji prejšnjega francoskega ministrskega predsednika je poveril predsednik republike senatorja Monisa s sestavo novega kabineta. Imena novih ministrov niso niti izvenfrancoskemu svetu neznana. Posebno znan je Delcassé, mornariški minister, v ospredje je stopil posebno za časa nemško-francoskega konflikta glede Marokka. Zunanji minister Cruppi je jako zmožen mož. Pred par leti že je bil imenovan za trgovinskega ministra.

Francosko ministrstvo ima 12 članov. Ministrsko predsedstvo ima Monis (na naši sliki prvi v drugi vrsti), vojni minister je Berteaux (prvi v prvi vrsti), mornarični

Berteaux

Doumergue

Delcassé

Vallé

Monis

Ribot

Millerand

Novo francosko ministrstvo.

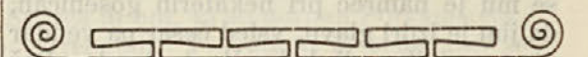
minister Delcassé (tretji v prvi vrsti), zunanji minister Cruppi, trgovinski Massé, finančni Caillaux, za javna dela Dumont, poljedelski Pams, naučni Steeg, justični Perrier.

Z ozirom na odstop prejšnjega min. predsednika Brianda prinašamo njegovo sliko in karikaturu, ki se nanaša na njegov odstop: „Pepelnična sredo“ (podal je demisijo okoli pepelnice).

Statistika telefonskih pogovorov.

Že večkrat se je čul kak osamljen glas, da so telefonske zveze po Slovenskem zelo nedostatne in razmere neugodne. Ker se je na Štajerskem že opetovano govorilo v prilog telefonske zveze raznih znatnih slovenskih trgov in mestec, morda tudi ne bo odveč, če tukaj pokažemo, predočeno po statistiki množino telefonskih pogovorov in število prebivalstva v nekaterih državah. Seveda si po sliki tudi lahko vsakdo sam ustvari pojem o razmreženosti telefonskih žic. Na čelu vsem državam koraka Amerika, za njo prihaja absolutno Nemčija, relativno pa Švedsko, dežela telefonov, v kateri so našli na 100 prebivalcev več nego 3 letne pogovore, dočim govori na Nemškem 100 oseb povprečno samo 1 in 1/2 krat. Tem trem državam slede nato po vrsti Anglija, Francija, Rusija, Avstrija in Švica. Pri poslednji deželi vlada odstopno razmerje skoro enako onemu na Švedskem.

Za Ameriko znaša naročnina celoletno 12 K, ker je poštnina zelo visoka in se mora vsaka številka dobro oviti.

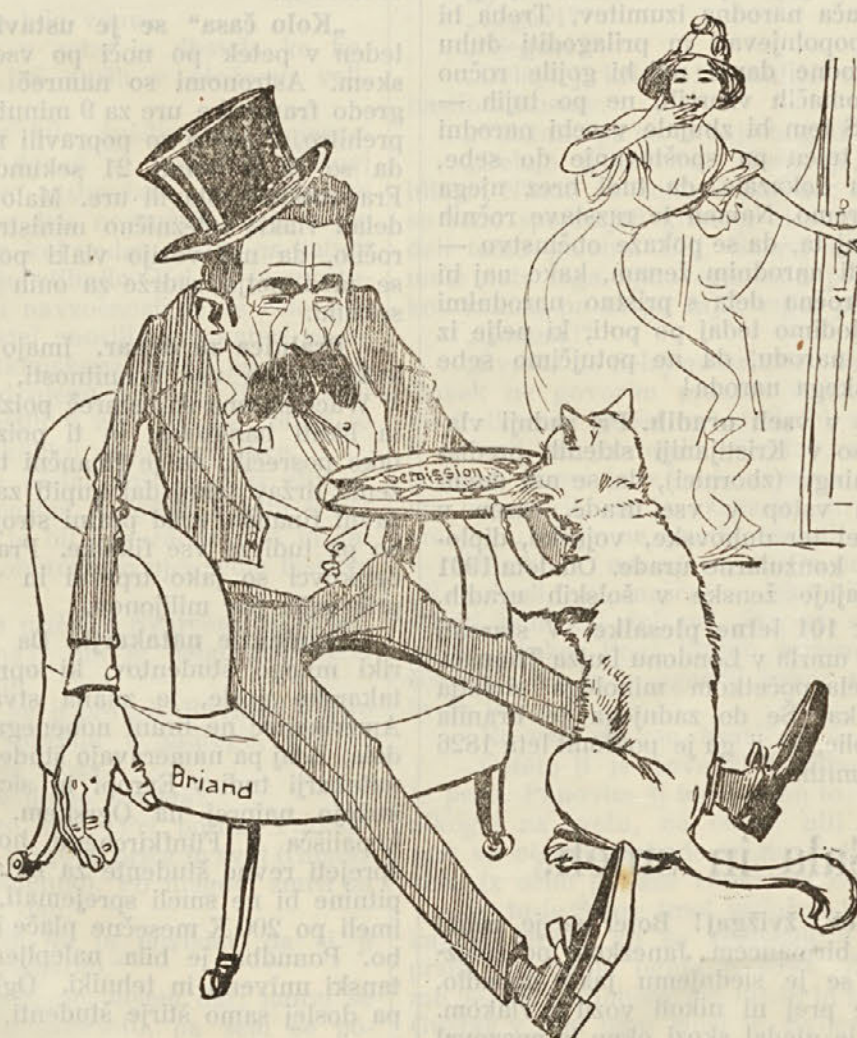
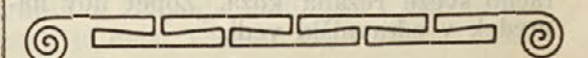

Zaloga čevljev

:: Jos. Herrisch ::

Jurčičev trg 3. :: Pod Trančo.

Blago najboljše vrste,
:: po najnižjih cenah. ::
Specijaliteta: pravi hri-
:: bolaški, podkovani ::
== „Goiserce“ ==

„Pepelnična sredo“ (Demisija franc. ministrskega predsednika Brianda).

Zedinjene države 1.083.900 Nemčija 910.900 Angleško 615.900
Francija 211.600 Švedsko 171.400 Švica 91.417 Rusko 155.715 Avstrija 99.500

Opomba: Številke označujejo število telefonskih zvez.

Statistika telefonskih pogovorov.

Političen pregled.

Iz narodnega prijateljstva. V Gorici odpovedujejo nekateri nestrpni laški go-spodarji Slovence stanovanja, ker so se ti vpisali za Slovence in celo to drznost imajo, da jim prav nič ne prikrivajo vzrokov odpovedi. Vodstvo električne železnice je odpovedalo službo nekemu slovenskemu uslužbencu zato, ker se je vpisal za Slovenca. Ne vozite tako hitro — še ni vseh dni konec!

Armada in mornarica.

Dne 9. aprila bo v Rimu shod odpol-sancev socialnodemokratske stranke in strokovnih organizacij iz Avstrije, Ogrske in Italije, da skupno protestirajo proti huj-skarijam, s katerimi se hoče provzročiti vojno med Avstrijo in Italijo, in da skupno protestirajo proti tratenju milijonov za mi-litarizem in marinizem. Tisti dan bodo v vseh mestih in industrialnih krajih v Av-striji, na Ogrskem in v Italiji velike de-monstracije proti vojni, militarizmu in za mir.

Prosveta.

Živali, ki ne rabijo glave. Na fran-coski akademiji ved je razpravljal nedavno Vianey o svojih poizkusih z živalmi. Pre-davatelj je zatrdil, da nekatere živali sploh ne rabijo glave, če jo tudi imajo. Posrečilo se mu je namreč pri nekaterih gosnicah, da jim je izdrl glavo, vsled česar pa vendar niso poginile, ali kake škode trpele. Pač pa so se brez glave zabubile in svoj čas je izlezel iz bube metulj, na katerem ni bilo opaziti ni najmanjšega nedostatka.

Presaditev človeške kože. Neki zdrav-nik je v Newyorku presadil človeško kožo, ki je ležala pet dni na ledu, na telo 18 let-nega dekleta. Ana Windt, tako se zove bolnica, se je bila hudo opekla in si ožgala kožo na rokah do laktov. Po tej operaciji se je pa njeno stanje tako izboljšalo, da bode kmalu ozdravela. Rane so se ravno tako celile kot bi se bila uporabila za ope-racijo sveže rezana koža. Zopet nov na-predek v zdravniški vedi.

Ženski vestnik.

Belokranjska ročna dela. Pri gosp. Ivanu Matthianu so razstavljena občinstvu v pogled belokranjska, domača, narodna ročna dela. Okraski del so se nabrali med belokranjskim narodom. Belokranjske žene si z njimi še dandanes krasijo svojo naro-dno nošo. Enakega narodnega blaga leži v Beli Krajini in najbrže tudi drugod po Slovenskem gotovo še več, treba bi ga bilo rešiti pogina s tem, da se nabira in to ne le v svrhu, da leži po muzejih kot znak pridnosti slovenskih žen iz preteklih časov, ampak na ta način, da bi se po njih vzorcih gojila po širni Sloveniji pri-stna, domača narodna izumitev. Treba bi jo bilo izpopolnjevati in prilagoditi duhu časa. Narodne dame naj bi gojile ročno delo po domačih vzorcih, ne po tujih — nemških. S tem bi zbudile v sebi narodni ponos, v tujcu pa spoštovanje do sebe, ker bi mu dokazale, da tudi brez njega kaj premoremo. Namen te razstave ročnih del je tedaj ta, da se pokaže občinstvu — v prvi vrsti narodnim ženam, kako naj bi se gojila ročna dela s pristno narodnimi okraski. Hodimo tedaj po poti, ki pelje iz naroda k narodu, da ne potujčimo sebe in slovenskega naroda!

Žene v vseh uradih. Pri zadnji vla-dni seji so v Kristijaniji sklenili predla-gati storthingu (zbornici), da se naj dopu-sti ženam vstop v vse urade, razen v vladni svet ter duhovske, vojaške, diplo-matske in konzularne urade. Od leta 1901 že se nahajajo ženske v šolskih uradih.

Smrt 101 letne plesalke. V starosti 101 leta je umrla v Londonu Lujza Thomas, ki je slovela početkom minolega stoletja kot plesalka. Še do zadnjega je hranila šopek vijolic, ki ji ga je poklonil leta 1826 admiral Smith.

Šala in smeh.

Boterček, žvižgaj! Boter se je peljal s svojim birmancem Janezkom po želez-nici, kar se je slednjemu jako dopadlo, ker se še prej ni nikoli vozil z vlakom. Venomer je gledal skozi okno in opazoval vse. Boter se je hotel pošaliti z Janezkom

ter mu je naglo vzel klobuk z glave in ga skril. Deček je menil, da mu je klobuk ven padel ter se je pričel jokati in boter ga je tolažil rekoč: „Janezek, le ven gleda, jaz bom zažvižgal in klobuk ti bo zopet priletel na glavo.“ Deček je radovedno pogledal ven in boter je zažvižgal ter mu hitro djal klobuk na glavo. Deček je res mislil, da je klobuk priletel na žvižg bo-terčka. Dopadlo se mu je to in čez nekaj časa vrže Janezek klobuk iz vlaka ter pravi: „Boterček, zažvižgaj!“

Umetnik. Učitelj: „Kdo je umetnik?“

Učenec: „Dimnikar.“

Učitelj začuden: „Pa vendar ne.“

Učenec: „Dimnikar je ometnik, ker dimnike ometa.“

*

Ogoljufali so ga. Vdovec predstavi svojo nevesto svojim otrokom rekoč: „Glejte otroci, to so vaša nova mama.“

Štiriletna Ivanka pa potegne očeta za suknjo in mu pošepeta na uho: „Atek, ta mama pač ni več nova.“

Drobiž.

48.000 žrtev alkoholizma. Po izveštvju tajnega zdravstvenega svetnika dr. Leu-bucherja v Meiningenu na Nemškem je 48.000 slaboumnih otrok, katerih slabo-umnosti je kriv alkoholizem roditeljev. Teh 48.000 slaboumnih otrok, ki jim je alkohol odvzel duševne zmožnosti, tvori 48% skupnega števila siromašnih otrok.

Angleški kralj za otroke. Angleški kralj Jurij je odredil, da se v londonski kristalni palači priredi pojedina za 100.000 revnih otrok. Stroške bo plačal kralj sam.

Nadvojvodov jubilej. V minulih dneh je slavil nadvojvoda Rainer petdesetletnico svojega protektorata dunajske „Akademije znanosti“. Pri tej priliki se je vršila slav-nostna seja „Akademije“. Nadvojvoda je povodom jubileja daroval „Akademiji“ 100.000 K.

„Kolo časa“ se je ustavilo pretekli teden v petek po noči po vsem Franco-skem. Astronomi so namreč dognali, da gredo francoske ure za 9 minut 21 sekund prehitro. Pomoto so popravili na ta način, da so za 9 minut 21 sekund po vsem Francoskem ustavili ure. Malo sitnosti so delali vlaki; železnično ministrstvo je na-ročilo, da naj vozijo vlaki počasneje, da se med potjo zadrže za onih 9 minut 21 sekund.

Pralnica za denar. Imajo jo seveda, kakor sploh vse imenitosti, v Ameriki. V Wachingtonu so namreč poizkušali prati in likati bankovce, in ti poizkusi so se tako posrečili, da je finančni tajnik Zdru-ženih držav takoj dal kupiti za glavni dr-žavni finančni urad pralni stroj. Kupil jih bo pa tudi za vse filialke. Prani in likani bankovci so jako trepžni in vlada bi si prihranila par milijonov.

Študentje natakariji. Da je v Ame-riki mnogo študentov, ki opravljajo na-takarske posle, je znana stvar. Saj se Amerikanec ne brani nobenega poštenega dela. Zdaj pa nameravajo študentje postati natakariji tudi v Evropi in sicer za poiz-kušnjo najprej na Ogrskem. Posestnica kopališča v Fünfkirchenu hoče namreč sprejeti revne študente za natakarije. Na-pitnine bi ne smeli sprejemati, zato pa bi imeli po 200 K mesečne plače in vso oskr-bo. Ponudba je bila nalepljena na peš-tanski univerzi in tehniki. Oglasili so se pa doslej samo štirje študenti.

Jubilejni spomenik.

Humoreska. Spisal Ferdo Plešec.

„Seveda, seveda!“ pritrudi Plešec, nakar so vsi trije vstali in se poslovili.

„Kip hoče imeti?“ zamrmra Plešec za županom.

„Ehej, pod tem tiči kaj drugega.“ —

II.

Lepega večera se je sešla jurija polnoštevno; vsak je bil namreč radoveden, kako se taka reč prime v roke, še bolj pa, kaj in kako bo on sam govoril o nameravanem spomeniku in o kiparski umetnosti sploh. Predsedoval je oče župan sam. Prisednik pa je bil kipar Miha Mihec, ki bi si po županovem ukazu moral zapisati v svojo listnico vsako točko glede oblike spomenika, o kateri bi si bil zjediniel odbor.

Debele tri ure je trajala seja. V posameznosti te seje se spuščati, tedaj ne kaže. Glavni momenti te znamenite seje so bili:

1.) Pozdrav župana in predsednika umetniške komisije, v katerem je zaslužni mož na dolgo razpravljaj o pomenu jubilejev sploh, o pomenu mestnega jubileja posebej, nadalje o raznih načinih praznovanja takih jubilejev sploh in mestnega jubileja posebej. O umestnosti jubilejnih spomenikov sploh, in mestnega jubilejnega spomenika posebej. Dalje o umetnosti in in umetnikih sploh ter o kiparski umetnosti in kiparju Mihi Mihcu posebej. O zaslugah, ki si občinski zastopi s takim načinom praznovanja iztečejo na splošno, ter o zaslugi pričujočega občinskega zastopa ter g. župana posebej. O ...

Strasno smrčanje je prekinilo grobno tišino, ki je spremljevala županove poldrugo uro trajajoče, zelo poučne besede. Vsi se ozrejo v hudodelca. Bil je kipar

Miha Mihec, ki je s prekrizanimi rokama sladko zadremal.

Kaznujoč županov pogled in krepki Plešev sunek med rebra sta spravila kiparja toliko k sebi, da je sledil vsaj bdeč nadaljni razpravi, ki se je vrtela.

2.) Krog podobe, ki ima stati na spomeniku.

Tu je že začel ravš.

Oče Pikež je predlagal, naj kip predstavlja podobo vojvode, ki je mestu podaril mestne pravice.

Oče Škilec pa je hotel kip prvega župana.

Oče Strojnik je ugovarjal, da bi bilo to težko izvedljivo, ker ni dobiti zanesljivih slik obeh zgodovinskih oseb.

Župan Sitnež je dejal s povzdignjenim glasom, naj se vpodobi sploh katerega zasluznega župana tega mesteca. Pri tem se je nehote sicer, ali precej umljivo potrkal po prsih.

Oče Plešec je nato pohrkal. Župan Sitnež ga je ostro pogledal ter menil rezko, da si prepoveduje pri stvarni debati vsako osebnost. Oče Plešec je nato izjavil, da mu nihče ne bo zapovedoval, kdaj sme in kdaj ne sme hkrati. Župan je nato že hotel odložiti predsedniško čast, ali o pravem času se je še pomiril.

Sledil je še predlog očeta Kisca, ki je menil naj spomenik predstavlja kakšen prizor iz turških bojev, ko so Turki namreč mestece oblegali.

„To bi bilo lepo, ali predrago, vsaj kar se jaz na akademično umetnost razumem!“ je ugovarjal oče Plešec: „Spomenik naj predstavlja tako nekako aligatorično figuro ...“

„Alegorično!“ ga popravi kipar, ki je do sedaj le molčal.

„Ne prekinjajte me!“ se raztogoti nanj oče Plešec: „Če se mi utrga nit razpravljanja, jo boste vi zopet zvozljali, he?“

„Bogvaruj!“ se brani kipar.

„Tedaj ne govorite venomer, temveč poslušajte starejše ljudi, ki so že lastno-ročno bili daleč po svetu. In sicer pa, jeli smo mi jurija (komisija) ali vi!“

„Jaz ne, hvala bogu!“ se brani zaspni kipar.

„Tedaj aligatorično figuro menim, ki bi v ženski podobi (medklci: „kaj? kaj?“) predstavljala naše mesto. Medklci: „Čujte, čujte! Naše mesto ni babnica!“ Menim tako nekako kakor Prešernova Muza predstavlja Ljubljano. (Medklci: „Muza? Oho!“) Seveda bolj dostojno oblečena in, in, in...“ konča Plešec do ušes rdeč kakor kuhinjski rak.

„Misel ni slaba!“ prikima kipar, ali ježno ga pogleda župan in reče: „S tem ni nič! Jaz sem tu, da varujem javno moralno in čuvam nad pohujšanjem. Sramujte se, oče Plešec, tega predloga!“

„Bravo! Bravo!“ mu pritrjujejo ostali. Plešev predlog je bil pokopan. Ker pa drugih predlogov ni bilo, se obrne župan do kiparja, in mu naroči naj izmed danes sproženih idej izpelje najboljšo, ali pa naj strne vse ideje v eno umetniško celoto; drugače mu jurija daje svobodno roko pri osnutku za spomenik. Kipar si je te vodilne misli vestno zabeležil. Nato so debatirali o

3.) besedilu, ki bi ga moral vklesati kipar pod kip. Zedinili so se pri tej točki le v toliko, da ima pričeti, besedilo na njem z letnicama 1411—1911. O vsem naslednjem, posebno pa, jeli se ima podpisati edinole županovo ime, ali imena vseh odbornikov, ali samo „hvaležno meščanstvo“, ali sploh nič, niso prišli do zaključka, pač pa skoro do prepira.

Tako je končala ta velevažna seja. Pogledimo kakšen sad je obrodila!

(Dalje prih.)

Zamán.

Povest Henrika Sienkiewicza. — Poslovenil Podravski.

Takšna je bila vdova.

Stopila je v sobo in obstala ko kamenita soha pri durih v otožnem veličanstvu.

V sobi je bilo dušljivo in soparno. po ozračju so doneli še poslednji glasovi pesmi, nekoliko razbrzdane in zarobljene obenem, in na teh nesnažnih tleh se je pojavila vdova kot vodna cvetka na kalnih valovih. Vse je vtihi. Vsi so jo spoštovali — v njeni navzočnosti je še celo Augustinovič postal znosljiv. Nekateri so se spominjali Potkanskega, drugi pa so sklonili glave pred njeno nesrečo. Bili so tudi taki, ki so častili v njej lepoto. Shod je torej dobil nekoliko dostojnejše lice.

Gustav je podal došli ženski stol, ji odyzel topel ogrtač, in odšel z njim v kot k Švarcu, ki je bil ves radoveden in začuden, ter je obračal po njej svoje leskeče se oči.

Gustav je pričel s Švarcem razgovor.

„To je ona!“ mu je dejal polglasno.

„Razumem.“

„Ne kaži se ji preveč. Revica! Vsako novo lice jo spravlja v zadrego, ker še neprestano išče moža.“

„Ali jo že dolgo poznaš?“

„Že drugo leto. Pri poroki Potkanskega sem bil njegova priča in svat (Gustav se bridko nasmehne). Po njegovi smrti pa jo vidim vsak dan.“

„Vasilkovič mi je povedal, da si ji dal pomoč in varstvo.“

„Dal sem ji, ne, nisem dal; moral se je nekdo za to pobriniti, pa sem se pobrinil jaz, toda slabo je bilo to varstvo.“

Delaj, kar hočeš, trudi se, krpaj, — revščina, pa sama revščina. Evo, včasih se me polasča obup.“

„A sorodniki?“

„Čegavi?“

„Njegovi?“

„Delajo ji krivico!“ zakliče ogorčeno nasilno Gustav.

„Vsekako pa so to baje bogati ljudje?“

„Delajo ji krivico. Gospodje, svetohlinci! Nismo še končali pravde; še dolgo se bodo spominjali krivice, ki so jo prizadelu temu golobu. Čuj, Švarc, ko bi me malo dete tega njihovega rodú prosilo za kos kruha, pa bi ga rajši vrgel psu!“

„Roman!“

„Švarc, ne delaj mi krivice! Jaz reven človek ne govorim praznih čenč. Ko je bil Potkanski prišel v bolnišnici nekoliko k zavesti, mi je dejal: „Gustav, zapustim ti ženo, vzemi jo v svoje varstvo! Pa sem mu odgovoril, da jo vzamem. In vprašal me je: „Ali je ne pustiš umreti gladu?“ — „Nikakor!“ mu odvrnem. On pa mi dé: „Ne privoli tega, maščuj se, ako bi ji hotel storiti kdo kaj žalega! Jaz pa sem mu dejal: „Kakor Boga ljubim, hočem se maščevati“. Na to je ugasnil kakor sveča — in to je vse!“

„Ne vse, ne vse, brat!“

„Ostalo ti je povedal Vasilkovič. To je prav. Ponovim ti torej samo to: Nimam nikogar na svetu, ne očeta, niti matere, sam se otepm z bedo in na življenje me veže (z očmi pokaže vdovo) ta edina.“

In tu je Švarc imel priložnost oceniti, kaj je strast, ko se zagnezdi v mladih prsih, ter naliže ognja h krvi. Zdelo se mu je, da pridobiva oni medli in sključeni Gustav v tem hipu moči in življenja, zdel se mu je višji in jačji; potresal je s svo-

jimi lasmi kakor lev z grivo in na lice mu je stopila rdečica.

„Na, gospod!“ povzame besedo Vasilkovič, „pozno je že in po odhodu odtod se še ne podamo vsi k počitku. Zapijmo še ono našo pesmico, potem pa — lahko noč!“

Mladenič z dekliskim licem pri klavirju zasvira nekoliko znanih akordov in kmalu na to je zadonela pesem „Gaudeamus“, ki jo je izpočetka popevalo le nekoliko glasov, nato pa ves zbor.

Švarc se je približal bolj nego drugi h klavirju. Stal je z obrazom obrnjen od vdove proti luči, toda „kinlet“, viseč na steni, je osvetlil njegov poluobraz kakor z eno ognjeno črto. Vdovčine oči so padle za trenotek na ono črto nemirno vezajoč jo z lastnimi mislimi, nakrat pa je vstala ter blede kakor mramor zaklicala žarečih oči in s stegenimi rokami:

„Moj Kazimir, našla sem te!“

V njenem glasu je zvenela nadeja, strah in radost. Vsi so vtihi in obrnili v Švarca in oni, ki so poznali Potkanskega, so vztrepotali. V svetlobi in senci luči je ta krepka postava bila kakor odliv postave Potkanskega.

„Sam nisem zapazil tega“, je mrmral Gustav, vračajoč se ob svitu domu; — „hm, nu, že ji je to prešlo, toda bila je vsa razvnetá. Podoben pa mu je v resnici... Naj ga vzame zlodej... Nekaj me strahovito duši v prsih.“

II.

Švarc je dolgo premišljeval, kateri oddelek naj si izbere.

„Dal sem si častno besedo, da se nočem izgubiti v življenju, radi tega toliko ugrabim“, je dejal Vasilkoviču. (Dalje prih.)

Listnica uredništva.

Radi pičlega prostora bom odgovoril na razna vprašanja, ki so mi došla, pismeno ali pa v prihodnji številki. Prosim potrpljenja! —

Vsem prijateljem pa, ki ste mi poslali častitke in bodrilna pisma, hvala lepa!

Vkljub nemalim oviram bom vstrajal ter čvrsto deloval za prosih Slov. Ilustrovanega Tednika posebno še, ko vidim, da imam toliko vnetih sodelavk in sodelavcev. Nisem sicer pričakoval, da se bodo našli med Slovenci ljudje, ki bodo iz zgolj strankarske zagrizenosti nasprotovali nepolitičnemu in nestranskomu slovenskemu podjetju kakor je „Slovenski Ilustrovani Tednik“, ki ima samo kulturni smoter.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ ostane vključ vsemu nestranskomu, nepolitičnemu vseslovenski list. Agitirajte torej zanj in razširjajte ga!

Listnica upravnništva.

Ker se na naročila brez denarja ne moremo ozirati, naj vsakdo vpošlje vsaj četrtletno naročnino. Za vsakega naročnika, ki nam ga kdo pridobi, dobi za nagrado knjigo, kakor smo objavili v 2. številki lista. Opozorjamo na to, da je za vsako knjigo, ki jo kdo želi, poslani 20 h za poštino.

Pridobivajte nam naročnikov, razširjajte „Slov. Ilustrovani Tednik“, da izpodrine razne tuje liste in postane tako res važen činitelj narodne prosvete.

Če se je tu in tam pri odpošiljanju lista prigodila kaka nerednost ali pomota, naj cenjeni naročniki blagovolijo oprostiti, ker začetek je povsod težak. Naj reklamirajo, saj so reklamacije poštne proste. Mnogi so se pritožili, da niso dobili lista na ogled. Tudi te prosimo oprostjenja, ker pri obilici naslovov se je kaj lahko pozabilo tega ali onega. Prosimo, naj se nam prijavi vsak, ki želi list na ogled. Eno številko pošljemo vsakomur radovoljno na ogled in naj potem pošlje naročnino po priloženi položnici.

Novim naročnikom se lahko postrežemo z dosedaj že izišlimi številkami.

Razširjajte „Slov. Ilustrovani Tednik“! Pridobivajte mu naročnikov!

Upravišтво.

: : Železnato vino : :c. kr. dvorni
založnikpapežev dvorni
založnik

lekarnarja PICCOLIJA v Ljubljani
vsebuje

za slabokrvne in nervozne osebe,
: : za blede, slabotne otroke, : :
lahko prebavljiv železnat izdelek.
Polovična steklenica K 2.— Poštni
zavoj (4 steklenice) franco zavoj in
poština, stane K 8.40. Naročila po
povzetju.

Kolinska kavina primes je najboljša blago te vrste. O tem se je gotovo vsak že prepričal, kdor jo je poskusil le enkrat. Ker je Kolinska tovarna v Ljubljani poleg tega domače podjetje — edino te vrste na celim slovanskem jugu — zato Kolinsko kavino primes kar najtopleje priporočamo V nobeni slovanski rodbini je ne sme manjkati!

Naročite Slov. Ilustr. Tednik in pridobivate mu naročnikov. Čim več bo imel naročnikov, temveč gradiva in slik bo lahko prinašal. Agitirajte torej za Slov. Ilustr. Tednik in inserirajte v njem!

Latermannov drevored

od danes naprej

Velika menažerija

levov in slonov z drugimi najredkejšimi živalmi. — Otvorjeno vsak dan od jutra do večera. — Predstave vsak dan ob 5. in 7. Takrat glavno krmljenje vseh živali.

Ob nedeljah ob 11. dop. ter od 2. ure pop. naprej vsako uro predstave. — Cene prostora: I. pr. 50 vin., otroci 30 vin.; II. pr. 30 vin., otroci 20 vin. — Na obisk tega počnega in zanimivega podjetja vabi vljudno
Juri Michel, lastnik.

Najnovejša konfekcijska trgovina

Maček & komp.

Ljubljana, Fran Jožefa cesta 3.

Spomladne obleke in površnike
najmodernejšega kroja. Gumijevi
plašči.

Princip: solidnost in točnost.

Tovarniške cene!

!! Trgovci, pozor !!

Kupujem le večje množine blaga naravnost iz dobrih tovarnen po znižani ceni, vsled tega mi je mogoče tekmovati (konkurirati) z večjimi preprodajalci, posebno z vsakovrstnim papirnim in galanterijskim blagom; kakor n. pr. s svilenim, kanelejskim, konceptnim pisalnim papirjem in z vsakovrstnim pisalnim orodjem, s šolskim orodjem, z razglednicami itd. — Na željo razpošiljam od nekaterih predmetov tudi vzorce. — Pričakujoč obilnih naročil, se priporočam
Z velespoštovanjem
J. N. Peteršič, Ptuj (Štajersko).

Tovarniške cene!

V Narodni kavarni v Ljubljani

svira vsak dan

:: damska kapela ::

Vstopnina prosta. Za obilen obisk se
priporoča Fran Krapež.

Edina slovenska kislava voda

Tolstovrška slatina

je izborna zdravilna in osvežujoča
namizna voda.

Slovenci, zahtevajte po-
vsod Tolstovrško slatino.

Naroči se pri oskrbništvu, pošta Guštanj
(Koroško) in pri založnikih kislavih vod.

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatnino
in dragulji.

Ljubljana, Jurčičev trg.

Cenik zastoj in poštne prosto.

Zaprisežen sodnijski izvedenec.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9.

priporočata svojo bogato zalogo vsa-
kovrstnih oblek za gospode,
dečke in otroke, ter velikansko
izbero

v konfekciji za dame.

BALKAN

SPEDICIJA IN KOMISIJA.
Centrala: TRST. Podružnica: LJUBLJANA.
Telefon št. 38. Šelenburgova ulica št. 7.

Špedicije vsake vrste. :: Prevažanje blaga za
trgovce in zasebnike, preselitve, vlaganje blaga
in pohištva v skladišča, zacarinanje, prevzetje
blaga v prodajo itd.

SLOV. ILUSTROVANI TEDNIK

je edini slovenski list te vrste.

Čitajte ga in širite! Naročajte ga in oglašujte v njem!